

**НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ**  
**Лісова реабілітація урбанізованого довкілля**

**Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій**  
**ННІ лісового і садово-паркового господарства**

|                                |                                              |
|--------------------------------|----------------------------------------------|
| <i>Лектор</i>                  | <b>Маурер Віктор Мельхіорович</b>            |
| <i>Семестр</i>                 | <b>2</b>                                     |
| <i>Освітній ступінь</i>        | <b>Магістр</b>                               |
| <i>Кількість кредитів ЄКТС</i> | <b>4</b>                                     |
| <i>Форма контролю</i>          | <b>Екзамен</b>                               |
| <i>Аудиторні години</i>        | <b>30 (20 год лекцій, 10 год практичних)</b> |

**Загальний опис дисципліни**

У сучасних умовах антропоцену актуальність вивчення навчальної дисципліни «**Лісова реабілітація урбанізованого довкілля**» зумовлена радикальними негативними змінами навколишнього природного середовища, внаслідок урбанізації людиною довкілля, які несуть загрозу усій світовій спільноті та особливо загрозливі для України, через недостатню лісистість її території. У цьому контексті, вкрай важливими є розуміння нагальної необхідності ефективної, науково обґрунтованої лісової реабілітації урбанізованого і техногенно забрудненого довкілля та опанування знаннями і практичними навичками з підвищення адаптивності до негативних трансформацій природного середовища в умовах сьогодення.

Майбутні фахівці усіх галузей мають мати чітке розуміння етіології (причин) рушійних негативних змін урбанізованого довкілля та вміння оцінювати їх негативний вплив на різні наземні екосистеми і наслідки для людства. Без глибокого розуміння причинно-наслідкових зв'язків, що спричиняють небажанні для людства трансформації довкілля, не можна визначити ефективні заходи з його реабілітації в умовах зростаючого антропогенного тиску. У цьому контексті визначальне значення належить лісовим екосистемам, які є найбільш потужними стабілізаторами та меліорантами навколишнього середовища. Зазначене свідчить про неабияку актуальність та науково-обґрунтовану доцільність лісової реабілітації урбанізованого довкілля.

За результатами вивчення дисципліни слухач повинен **знати**:

- а) етіологію загроз і негативні наслідки урбанізації та техногенної трансформації природного довкілля в умовах антропоцену;
- б) можливі напрямки та шляхи лісової реабілітації урбанізованого довкілля і підвищення його екологічності та адаптивності до антропогенної трансформації.

У своїй майбутній виробничій діяльності фахівець повинен **вміти**:

- а) оцінювати стан урбанізованого довкілля та його природних екосистем і визначати ступінь їх порушення та деградації внаслідок антропогенної трансформації;
- б) організовувати і проводити моніторинг стану урбанізованого довкілля та змін його природних комплексів і визначати доцільність та можливість проведення лісової реабілітації;
- в) розробляти алгоритми лісової реабілітації і підвищення адаптивності урбанізованого довкілля та його комплексів до глобальних змін довкілля, зумовлених діяльністю людини;
- г) організовувати та керувати роботами з лісової реабілітації урбанізованого довкілля.

### **Теми лекцій:**

1. Вступна лекція. Сьогодення антропоцену, його виклики та загрози людству (2 год.).
2. Етіологія загроз і негативні наслідки урбанізації та техногенної трансформації довкілля (4 год.).
3. Лісові екосистеми та їх значення для стабілізації довкілля в умовах антропоцену (4 год.).
4. Головні напрямки та шляхи лісової реабілітації урбанізованого довкілля (4 год.).
5. Методи і способи підвищення стійкості та адаптивності урбанізованого довкілля до антропогенної трансформації (2 год.).
6. Алгоритми лісової реабілітації і підвищення адаптивності до техногенних змін різних комплексів урбанізованого довкілля (2 год.).
7. Перспективи лісової реабілітації довкілля та її значення для гармонізації умов існування людства в умовах антропоцену (2 год.).

### **Теми занять:**

***(семінарських, практичних, лабораторних)***

1. Параметри оцінки та ознаки техногенного порушення стану урбанізованого довкілля.
2. Методи і способи комплексної оцінки стану та визначення ступеню порушення природних екосистем урбанізованого довкілля.
3. Способи і заходи лісової реабілітації урбанізованого довкілля та їх еколого-лісівнича оцінка.
4. Добір лісівничих заходів для лісової реабілітації та їх обґрунтування.
5. Особливості реалізації заходів з лісової реабілітації довкілля та оцінки їх ефективності